

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt — kr.
Fél évre 2 frt — kr.
Negyed évre 1 frt — kr.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily
írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez
küldendők.

Megjelenik

minden Kedden

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak
helye 10 kr. Ezen kívül minden hirdetésnél
30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér-
sékelt díjak egyezség szerint.

A havasi fenyőről.

(Folytatás és vége).

A mesterséges tenyésztés eszközölhetése végett első sorban csemetekertre van szükségünk, hogy magunknak abban a szükséges csemetéket fölnevelhessük.

A csemetekertet, melyben havsi fenyő csemetéket akarunk nevelni, legcélszerűbb a magasabb, de védett fekvésű helyeken telepíteni, miből kettős hasznunk is van. Az egyik, hogy a csemeték már zsenge koruktól olyan éghajlat alatt növekednek, mint a milyen alá kiültetve lesznek s így rendeltetési helyükre megedzve kerülnek s jobban kiállják az időjárás viszontagságait, a másik pedig, hogy a csemetekert a kiültetési hely közelében lévén,

csemetéinket kevesebb fáradsággal és költséggel szállíthatjuk föl rendeltetési helyükre, mert tudvalevő, hogy az ilyen magasan fekvő helyek beerdősítésénél a csemetéket csak lóháton, csekély mennyiségben, sok idővesztéssel s nem kevesebb költséggel szállíthatjuk.

A havasi fenyő magja rendesen az elvetést követő évben, sőt nem ritkán a második vagy harmadik évben kél ki, a csemeték pedig nagyon lassan növekednek; a csemetéket növekvésükhez mértten 4—5—6 éves korukban ültetjük ki.

A havasi fenyő magjának csirázását mesterséges uton is siettethetjük oly módon, hogy egy nagyobb ládába homok közé elegyítjük. Az eljárás itt következő: a láda fenekére 5 cm. magasságban tiszta homokot teszünk, erre 2 cm.

TÁRCZA.

Egy kalandos nap.

Közli Balogh Béla, m. kir. erdőőr.

Nem csak pompás lövéseiről, hanem angolos hidegvérüségéről is nevezetes Máramaros vármegye nagy területén B. S. barátom, ki korára nézve még csak most ment ugyan emberszámba, de komoly gondolkozása s különösen flegmatikus magatartása egy érett embernek is dicsőségére válhatnak.

Tizenhat esztendősen lőtte az első vad-disznót s már akkor oly nagy hajlamot érzett a vadászat nemes szenvedélye iránt, hogy nemsokára mint erdőlegény az államerdészet szolgálatába lépett s szerencséje oly védkerületet juttatott neki osztályrészü, hol bő alkalma nyílt a nagyobb vadakra vadászhatni s e téren igazán páratlan ügyességét érvényesíteni, ismereteit gyarapítani.

Mint a vadászati ügyek iránt egyaránt érdeklődő emberek közt, csakhamar meleg rokonszenv fejlődött ki kettőnk közt is. — Sokszor lejött a központba s meglátogatott, élvezettel beszélvén el egy-egy vadkan vagy medvének tragikus kimulását.

A mult év egy májusi estéjén azonban borult arczezal állított be hozzám Samu barátom, s azon kérdésemre, hogy „mi bajod pajtás?” nehéz sohaj szakadt föl melléből, egy nagyott fújt cigigarrettájából s a következő érdekes esetet mesélte el:

* * *

A mult hét Keddjén a fajogosultaknak „szabad” napja lévén, korán keltem fel, s gyorsan indultam védkerületemnek „Bércz” nevű részébe, hogy a jogosultakat, kik innen szedték száraz fájukat, ellenőrizhessem,

A fa kiadása után egy nagyobb kerülőt téve, azon szándékkal léptem a Szatmár megyébe vezető régi erdei utra, hogy az ily időtájt a vágásokból földi eperrel hazatérő asszonyokat meglephessem. — A hegy

vastagon a magot terítjük el s erre ismét homok és mag rétegek következnek. Az így elhelyezett mag azután meg lesz öntözve, de nem tulságosan, csak arra kell ügyelnünk, hogy a homok folyton nedves maradjon. A közönséges föld az ilyen csiráztatására nem alkalmas, mert a nedveséget nehezen bocsátja át és a magot is nehezebb belőle kiválogatni. A csiráztható ládát óvni kell a fagytól.

Ilyen eljárás után a magnak legnagyobb része a vetés után gyorsan kél ki, némely része azonban csak a következő évben.

A havasi fenyő lassu növekedését a nagy magassában való rövid tenyész-idő okozza; sze-
lidebb helyeken gyorsan nő, mint ezt a Retyezátnak Lepusnik nevű völgyében tapasztaltam, hol egy 25 éves fa egy évi csúshajtása 35 cmnyi hosszúságot ért el.

A csúshajtás a fagy és szél irányában igen érzékeny s ha ezek következtében elpusztul, a mellette lévő oldalhajtás veszi át szerepét.

Ez a becses fanem nagyon megérdemli a figyelmet már csak azért is, mert olyan helyeken tenyész, hol más fanemek nem képesek az időjárás viszontagságaival megküzdeni. Nagy haszonra van az által is, hogy az alantabb fekvő erdőket védi a hó és kő görgetegek

ellen; e mellett igényei nagyon szerények, mert beéri a legsoványabb sziklas talajjal is.

A Retyezát hegyláncon legsűrűbben az északi és eszak-nyugati oldalakon fordul elő, míg a keleti oldalon gyérebben, a délin pedig csak szórványosan található, miből arra lehet következtetni, hogy jobban kedveli a zordabb fekvésű helyeket.

A havasi fenyőből teljes zárlatu erdőt nevelni alig lehetséges, már csak azért is, mert a talaj, a melyben tenyész, ültetésre nem igen alkalmas. E mellett nagy szüksége van ágainak terjeszkedésére és megizmosodására, hogy a reá nehezedő nagy mennyiségű hó súlyát elbirhassa s mert szükséges neki a szabad tér, hogy minél több ágat fejleszthessen s ez által gyarapodva, törzse minél göcsösebb legyen, mert a havasi fenyő fája annál értékesebb és becsesebb, minél göcsösebb és egyenetlenebb szövetű.

A havasi fenyő szép és igen tartós fát szolgáltat, mely kivált bútorok készítésére fölülte alkalmas; a levegőn állva szépen megsárgul s a fényezést igen jól fölveszi.

A szú rágásának a havasi fenyő fája nincs kitéve s a kártékony rovarok sem bántják az élő fát.

Arra a kérdésre, hogy miért tenyész a havasi fenyő ezeken a zord és vad helyeken

lábához érve egy levágott fatörzsre ültem, s gondolatokba mélyedve már meglehetősen ideig töprengtem az élet mulandóságán, midőn hátam mögött recsenés s utánna sajátságos nesz hallatszott a sűrűből. — Mivel e zőrejt facsempészeknek, vagy az eprészésből hazatérő asszonyoknak tulajdonítottam, nyugodtan ülve maradtam, ugyanis tudva, hogy mellettem kell elhaladniuk.

Kis vártatva ismétlődött a recsegés, kedélyes halk dünnyögéstől kísérve, melynek hallatára csendesesen felállottam s a vágás áthatlan sűrűjébe meresztettem szemeimet, de mit sem látva, jónak véltem a dolog további fejlődését annál is inkább bevárni, mivel a helyzettel s teendőkel egyelőre még nem voltam tisztában.

Vizsgálódni, figyelni kezdtem s vizsgálódásaim közben észre vettem, hogy a vágás sűrűjébe rendes csapás vezet, mely csapásról s a sűrűből mind jobban kivehető mormogásszerű hangokról ítélve, mindinkább megérlelődött bennem az a gondolat, hogy odabent egy jókora maczkó kedélyeskedhetik s nyilván a

vágásban elszórva maradt korhadó fák kérge alá befészkelődött hangyák után kutat s a kérget nyuzogatóván, az előbb megneszelt sajátságos recsegő hangot idézte elő.

Feldobogott a szívem örömében, hisz csaknem biztosra vettem, hogy ma minden nagyobb fáradtság nélkül gyönyörű „napom“ lesz. — Elővéve 12-es caliberű lancasteremet, köröskörül megtekintettem, de a töltésnél megdöbbenve kellett tapasztalnom, hogy tarisznyámban néhány nyúlőbecses kívül csak egy golyós töltény van. — Ezen körülmény nagyon bosszantott és némileg aggasztott ugyan, de abbéli szándékomtól, hogy az esetleg előbukkanó medvére lőjjek, elállani nem engedett. Miért is jobb csőbe a golyós, bal csőbe pedig sörétes patront nyomva, mintegy 20 lépést a csapás nyílása elé állottam.

Mintegy negyedóra telt el ily várakozásban, mely nekem végtelen hosszúnak tetszett. — Idegeim feszülni kezdtek s bensőmben már a legnagyobb türelmetlenséget éreztem, midőn egyszerre a sűrű mozogni kezdett,

s miért nem diszlik az enyhébb éghajlat alatt, a többi fanem hazájában, a megfajtást abban kapjuk, hogy itt lassu növekedésénél fogva a többi fák és cserjék hamar elnyomnák s így mintegy utalva van arra, hogy oda huzódjék, hol magára van hagyatva, miben különben nagy segítségére van a zord idő ellen való nagy ellentálló képessége.

Ott látjuk a havasi fenyőt a törpe bérczi fenyő közül kimagaslani, mintegy büszkélkedve, hogy oda sikerült neki följutni, hová más föl nem ér és dicsérve a Teremtő bölcsességét, mely minden helynek megadta a maga ajándékát az emberiség nagy gyönyörűségére.

A havasi fenyőt csak újabb időkben kezdik olyan mértékben fölkarolni, a mint azt megérdemli s erre szükség is van, mert rengeteg, számokban alig kifejezhető ama terület hazánkban, mely beültetésre vár s egyéb fanemeknek a tenyésztésére nem alkalmas. A haladás lassan megy, a munka fáradságos, sikere nem mindig biztos, de ezek a nehézségek ne riaszsanak el minket, sőt inkább nagyobb tevékenységre buzdítsanak az utókor hálásan fogja emlegetni igyekezetünket.

Ezek lennének azok, miket saját tapasztalataim nyomán az eddig kevés figyelemre méltatott havasi fenyőről röviden elmondani akartam.

Baumann Andor
uradalmi főerdőőr.

Hat év múlva.

A K... községet átszelő folyócska partját s a rajta átvezető hidat hangos zűrzavarral lepte el a nép. A gátvitztól szélesen elterült és megduzzadt patak piszkos hömpölygében egy fel-fel bukkadó ember küzdött az árral, kinek a hidról s a partról ugyan többen igyekeztek a kéz ügyében volt és az árral úszó fa darabok megragadására használt kampós vasvégű „csokánka” rúdjaival segélyt nyújtani, de a legnagyobb rész fejevesztetten ide-oda futkosott, vagy tanácstalanul állott és visszafojtott lélekzettel leste: nem tűnik-e elő a szemhatáron tutaj, mely a menekvés utolsó szálát is elmesse.

A zavar tetőfokán volt, de im a faluba vezető utról gyorsan siet egy magas, széles vállu alak s a csoport szélén állóktól megtudva a láрма okát, a tömegben áttör, felöltőjét, kabátját s kezében volt kis böröndjét földre dobja és hirtelen a hullámokba veti magát. Erős lökésekkel küzdve a víz sodrával, pár perc alatt elérte a fuldoklót, kit már víz alatt ragadott meg hosszú hajánál fogva és ugyan oly gyorsan, a hullámtól többször eltakarva, megmentettjével szerencsésen partra ért; ha csak pár percet késik, ő is a hullám-sirban pihen, mert ép akkor ért az első tutaj hullám töréssel, nagy tajtékot túrva, a baj színhelyére.

A parton álló nép örömrivalgása hallik? Nem, mindenki hallgat s mint valami boszorkányságtól megbüvölve, az arcokon kinos meglepetésű kíváncsisággal meredten nézi, a hogy csurom-vizes ruhában a vízből kimentett elaléltat a földre fekteti és midőn éleszteni kezdi; a dörzsölésben és egyéb mentő műveletben sincs segítségére senki; sőt midőn az elalélt férfi kinyitva szemét s megpillantja megmentőjét: hir-

az ágak recsegték, hajlongtak, s hatalmas szuszogástól kísérvé, dézsa nagyságu koponya tünt elő a csapáson. — Lélekzetemet visszafojtva emeltem arczomhoz jól kiprobált fegyveremet, inaim megfeszültek s vas szilárdsággal álló fegyverem csövét a vad koponyájának szegezve már már megbillentettem a ravaszt, midőn hirtelen átvillant agyamon, hogy egy veszett ökör homlokának irányzott golyós lövésem onnan visszapattant — s ugyan-e pillanatban fegyveremet lejjebb eresztve, a hozzám már alig 15 lépésnyi távolságban lévő roppant kifejlett állat szügyére sütöttem.

Borzasztót bődülve, mintha villám érte volna, esett össze a fenevad, de már a másik pillanatban talpon volt s szörnyű ordítás közt forogott maga körül, törve zuzva, mi útjában akadt. E pillanatot felhasználva, fegyverem sörétes csövét másodszor szemeinek irányoztam, de a ravasz csütörtököt mondva elcsettent, — mintegy tudtomra adván, hogy a takarékosági szempontból újból átkapszlizott patronok kivált ily válságos helyzetben könnyen végzetessé válhatnak, — s két

ugrással az út tulsó oldalán levő sűrűbe repültem.

A nap már leáldozóban volt. — Tűzvörös fénye ráesett a szatmári elhagyott erdei utra, megvilágítván a medve rémséges alakját, mely még bőszi-ten forogva maga körül úgy nézett ki, mint egy pokolbeli szörny, mely az emberek ijesztésére száll a föld színére. — Torkából el-elcsukló ordítás tört elő véres habbal keveredve, szemei ellenét látszottak keresni, de nem találva azt, visszaváltott a sűrűbe.

A lövés zajára odavetődött korcs kopóm friss vérnyomra akadván, eltűnt a csapáson, kis idő múlva azonban egy helyben kezdett ugatni, mintegy jelezve azt, hogy a vérvesztés következtében elgyengült és leheveredett medve fekhelyére akadt.

Mivel az esti szürkület már teljesen leszállott a tájra s golyós töltény hijján különben sem éreztem kedvet a beljebb hatolásra, gyors léptekkel indultam hazafelé. — Otthon némi kis étkezés után megfelelő mennyiségű tölténnyel láttam el magamat s egyenesen az itteni üveghutának tartottam, hol a munkásokat ép

telen behunyja azt, majd hirtelen megint felnyitva, rémesen elkiáltja magát és elájul . .

Hat év előtt a k...i erdőőr, Erdős Béla, az uradalmi erdőben tetten ért egy hat tagból álló munkás csoportot, a mint a legnagyobb nyugalommal hasították az erdő legszebb törzseiből a fedéldezszt; sőt nekik állott még feljebb, midőn a rabló munka abba hagyására felszólította. Ketten is neki mentek s villogó fejszéjükkel utnak akarták indítani oda, honnan visszatérés nincsen, csak az angyal harsona szavára. Erdős az egyiknek kezéből kiütötte fegyverével a gyilkos szándékkal emelt fejszét, de már a másiknak biztos halált hozó sujtását csak fegyverének golyójával tudta elkerülni. A támadó arccal bukott holtan földre, mit látva társai elszaladtak.

Erdős személyesen jelentkezett ártatlansága tudatában az igazságszolgáltatás előtt. De hiába volt minden: előjárósága legerélyesebb közbe lépése, a szakvéleményt adó orvosnak a lövés közelről és előlről történt alkalmazását igazoló nyilatkozata s az ebbe kapaszkodó védőügyvéd azon érvelése: hogy védenéce ellenfelét közelről és szembe löve csakis páros-viadalnak, jogos önvédelemből sérthette meg s tekintve a helyzet válságos és védenéce rémülettel beszámíthatatlan voltát, mely a megtámadás pillanatában kizárta részéről annak mérleklését, hogy a lövést hova intézze, mert fegyverével nem is célozhatott, hanem az élet-ösztön hatása alatt azt ügyszolva öntudatlanul, kapásban sütötte el, — az érdekszővetség ellene vallott, az egész község — érthető okból — majdnem egyhangulag bizonyította a halott életében való békés és szelíd voltát s az erdőőr hirtelen fellobbanó, igazság-

talán, durva és szívtelen természetét, sőt egy ember, Pintye Juon eskü alatt erősítette, hogy Erdős egyszer úgy nyilatkozott, hogy egy pár embert, köztük különösen az elhunytat elteszi láb alól . . , s ez döntött.

A törvényszék ítélete, mely a felsőbb viteli helyeken is jóvá lett hagyva, 6 évi börtön büntetésre szökött, mit Erdős le is ült.

Fogsága alatt asztalossággal szerzett kis összeggel a zsebében, értesítés nélkül, szivdohogva sietett a k...i vasuti állomásra rég látott otthonába, hol nejét és most már 7 éves, bizonyára szép nagyra nőtt fiacskáját viszontlássra és keblére ölelhesse.

Épp a válságos pillanatban ért a hidhoz, mert a mentő ő volt, s a megmentett — Pintye Juon.

Istváni.

LEVELEZÉS.

Nagy-Várad, 1897. márczius 27.

Tekintetes szerkesztő ur!

Gubriánszky Mór tisztelt szaktársunk felhívott volt mindnyájunkat, hogy az erdészeti altszti személyzet viszonyaira nézve nyilatkozzunk s részére egy nagyobb dolgozathoz adatokat szolgáltatunk. Ennek az idején való fölhevásnak megfelelően, a magam által tapasztaltakat legyen szabad kedves lapunk hátsábján közölni.

Három évi sanyaru gyakorlat után mult év október hava 25-én a Debreczenben működő bizottság előtt az erdőtörvényben előirt erdőri szakvizsgát sikeresen letettem s nagy örömmel vittem bizonyítványomat a szülői házhoz, abban a biztos reményben,

vacsora mellett találva, előadtam az esetet s jövetelem czélját.

Élénk mozgás keletkezett a körben kijelentésemre, s ki régi rozsdás flintáját, ki pedig baltát, vas rudat ragadva, 8 tagból álló kised csapat verődött össze, mely az éj leple alatt neki vágott az erdőnek. — A helyszínére érve, mivel az éj hűvökre változott, tüzet rakattam s azt körülülve csendes pipázgatás közt beszéltük meg a holnap tiendőket. — Éjfél után azonban nyugat felől sötét felhők húzódtak a hegyekre s az idő esőre fordulván, reggelig csendes de hideg eső verte hátunkat. — Végre lassan virradni kezdett, s mi gyorsan felelőlvé megindultunk óvatosan a csapáson lefelé nyomokat keresendő. — Legnagyobb sajnálatunkra és bosszuságunkra azonban az éjjeli eső majd minden vérmnyomot elmosott s csak szorgos kutatás után bukkantunk egy nagyobb vértócsára, mely az eső elmosása daczára is nagyobb vérmennyiséget mutatott s arra engedett következtetni, hogy a medve itt huzamosabb időn át hevereltett és nagyon vértett.

Tovább haladva, még több vérmnyomokra bukkantunk, melyek egy kiszáradt hegyi patak medrébe irányultak, de innen többé se ki se tovább nem vezettek, és különben minden igyekezetünk daczára többé fel-lelhetők nem lévén, meglehetősen lehangolt állapotban hazamentünk.

Mintegy három héttel később nyájörző fiuk be szélték, hogy a vad rothatag hulláját a patak medrétől alig 100 lépésnyi távolságban lévő hegyoldalon látták, de már teljesen feloszlásnak indult állapotban.

ADOMÁK.

Az okos fiu. A 7 éves Laczika rozsz fát tett a tűzre s ezért a mamája derekasan elpáholta.

A kis fiu atyjához lép, ki újságolvasásba van elmerülve s vállára ütve mondja:

— Igazán nem tudom, mi jutott eszedbe, mikor ezt az asszonyt feleségül vetted!

hogy eddigi kinlódásteljes fáradozás után végre révbe jutok s nemsokára kapni fogok olyan erdőőri állomást, melynek javadalmazása megélhetésemet biztosítani fogja. A vizsga letétele óta immár fél év telt el s én még mindig atyám kenyerét eszem, nem éppen azért, mert állást nem kaphattam volna, mert az igazságnak megfelelően lett volna már állásom, de azt nagy sajnálatomra nem fogadhattam el, mert javadalmazását nem találtam olyannak, mely a megélhetést biztosítaná.

A dolog úgy történt, hogy egy közbirtokosságtól meghívást kaptam erdőőri állomásának elfoglalására. Természetes, hogy kapva kaptam az alkalmon s ki mentem a helyszínére teli munkakedvvel és a legszebb reményekkel. No, annál nagyobb volt a csalódás, a mely itt ért. Az általam jövőben ellátandó erdő területe hozzátételesem becslésem szerint lehetett vagy 3500 kat. hold. tölgyes. Ez még megjárta volna, hanem az, a mit ezután megtudtam és megláttam, annyira elkészerített, hogy siettem az egésznék hátat fordítani s szekerem rudját hazafelé irányítani.

Az évi fizetés, mely az állással járt, volt 120 frt készpénz, 12 mérő kétszeres buza, 12 szekér rőzsafa, 2 darab tehén és 6 darab sertés nyári tartása, két hold tavaszi szántóföld, mely majdnem hasznavehetlen, annyira sovány és még hozzá a szomszéd határban fekszik és lakás, mely áll egy szobából, de ez is olyan elhagyatott állapotban van, hogy arról rendez szokott embernek fogalma sincs, körülötte meg nincs annyi hely sem, hová egy fej hagymát bedugni lehetne. A lakást egy román paraszt ember mutatta be nekem, kitől tudakoltam, hogy ő-e az erdőkerülő? Erre azt felelte, hogy itt kerülő dolga, hanem az egész erdő gondozása az erdőőrre s ő maga csak szivességből van itt, no meg azért a kis fáért, a mit elhord magának. Ezekből mindjárt láttam, hogy itt nem nagy szükség van erdőőrrre s eldúldoltam magamban a nótát: „minek is van erdőőr a világon?”

Ime egy újabb bizonyosság arra, hogy miért kell sok szakképzett erdőőrnek éveken át állás nélkül vergődnie s leggyakrabban más háládatosabb pályát választania.

Szabó Sándor
vizsgázott erdőőr.

Szász-Magyaros, 1897. április 1.

Tekintetes szerkesztő ur!

A természet játéka mult hó 28-án egy ritka torz malacznak birtokába jutottat. Ekkor ugyanis Linek György erdőszolgám koczája megmalacozván, tíz malaczozt vetett, melyekből kilencz egészen szépen fejlődött volt, a tizedik azonban olyan torz, hogy figyelmünket méltán felkeltötte. A malacz egészen csupasz volt, feje nagyon emlékeztetett a majom fejére, különösen a szája; az orrot egy kis húsarab képezte orrlukak nélkül, szeme csak egy volt a feje közepén, rendes nagyságban, de az egészet egy nagyobb hus-

darab borítja, hasonlatos egy kis kolbászkához, mely 6 cm. hosszú és 9 mm. átmérőjű s lyukas és ezen át szuszogott. A lábak és fülek rendesek, 3 darab foga egyenesen kiálló a felső állból, szemöldökén egy pár szál szőr van. A torz malacz élve jött a világra s tulajdonosa éppen akkor akarta eldobni, midőn őt szolgálatba hívandó ad értem. Természetes, hogy a természet ilyenét játéka rögtön fölébresztette figyelmemet s a malaczozt magamhoz vettem és szeszbe tettem s meg van ma is. Szeretném valamelyik múzeumnak följárni, de nem tudom, melyiknek s kérek esetleg erre nézve utbaigazítást; talán értékesíteni is lehetne. (Problája meg följárni az állattani múzeumnak Budapesten, ha pedig ez nem venné igénybe, adja át valamely környékbeli iskolának, mely bizonyosan köszönettel fogadja; most két éve magam is adtam egy főreáliskolának egy torzmalaczozt, melynek egyéb abnormitások mellett két szája volt, egy a fej alsó, másik annak felső részén. Szerk.)

Ha valaki kíváncsi lenne a torz malaczozt megtekinteni, szívesen látom magamnál vendégül.

Szívélyes üdvözléttel

igaz hive
Sylvester Dénes
járás erdőőr.

Különfélek.

Halál egy gyujtószál miatt. Toplec krassószőrénymegyei községben, Sim György és Golezskú Dávid gazdameberék egy szál gyujtó miatt összeveszttek Csakhamar tetlegességre került a dolog és Sim késével nyakba döfte a herculesi természetű Golezskut, úgy hogy rögtön meghalt.

Elásta élve a feleségét. Bács-Feketehegy községben lelketlen gonoszított nyomára jutottak a csendörök. Messik János gazda rég ideje rosszul bánt a feleségével, bántalmazta, ütötte-verte a fiatal, szép asszonyt. Egy nap aztán csend lett Messik házában, nem hallották a szomszédok a czivakodást, a férj pedig azt beszélte, hogy messzökött a felesége. Jelentést tettek azonban a csendöröknek s a vizsgálat során megtalálták Messikné holttestét a földre ásva. A gonosz ember beismerte, hogy élve temette el a feleségét.

Nógrád-Varsány pusztulása. Nógrád-Varsány községben roppant tűzvész pusztított mely a község kétharmadrészt elhamvasztotta. A szakadó esőben még szánalmasabb képet ölt a helység leégett, pusztá házaival, melyeknek vályogfalait az eső is segít lebontani. Az utak járhatatlansága miatt az építkezési anyagok szállítása csaknem lehetetlen. A lakosok egy részének egyebe sem maradt meg, csak a raktalévő ruhája; a takarmány, élelmi szerek legnagyobb része a tűzben veszett. A lakosság összeszorult egymás lakásába; a községi bíró más hat családdal az iskolában lakik. A nyomort még emeli, hogy a zord, esős-havas időben tehetlenségre van-

nak kárhozta a lakosok. Az inség hírére, mely a gyors segílyt követelte, az országos biztosító szövetkezet azonnal leküldte három becslőjét s a megállapított kárt ott helyben nyomban kifizette, hogy a károsultak legyen legalább mivel megkezdienők az urja építkezést. A tűzvész okozójának egy részeges vándort tartanak, a ki mert kidobták a korcsmából, bosszúból folyguytotta azt s erről terjedt el a tűzvész az egész községbe.

A mostha fiu rémtette. Makón borzalmas rablógyilkosság történt Kecskeméti Eszter magánzónó házában. Az egyszerű, szegény asszony tizenhét éves szolgálójával lakott kis hajlékában. Ide beállított mostoha fia Fazekas Kálmán, aki az édes atyjánál lakott Aradon. A fiatal ember keservesen panaszkodott mostohájának, hogy súlyosan beteg, nem tudja mitévő legyen, fogadjá tehát házába. A jó asszony megszánta a legényt, szállást adott neki s gonosan ápolta. A fickó azonban szimulálta betegségét. Hajnal felé, mikor az egész ház lecsendesedett, felkelt ágyából, kiment a konyhába, ott mngkereste a fejszézt s azzal megtámadta a mostoháját. A fejszecsapás a fején találta a szegény asszonyt, kinek kiáltására remülten berohant a cselédlány. Fazekas ezt is leterítette a fejszével, majd a szekrényeket kutatta föl. Mindössze 13 forint 50 krajczárt talált. A pénzt magához vette, aztán áldozatait befektette az egyik ágyba s ezt felgyujtotta petróleummal. A füstre a szomszédok előjöttek, Kecskemétet cselédjével együtt szerencsére kiszabadíthatták a tűzhálából. Esméletre azonban nem téríthették őket s most is élet és halál között vannak. A gyilkos elmenekült, a csendőrség most Aradon keresi.

Személyi hírek. A szászesebi m. kir. első-hivatalnál kinevezve, illetve előléptetve lettek: Neki-for Illés, IV. oszt. m. kir. erdőőr III-ad oszt. m. kir. erdőőrré; Kalmár Menyhért I. oszt. és Bendrofián Illés II. oszt. erdőlegények, Miklós István és Papp János segédőrök IV-ed oszt. erdőőrökké; Atzberger Antal és Sipos Gyula II-od oszt. erdőlegények I. oszt. erdőlegényekké; Jávoroka János és Keszler József végzett szakiskolai növendékek és Pászku János volt csendőr II. oszt. erdőlegényekké; Tanhoffer István és Faur Traján végzett szakiskolai növendékek III-ad oszt. erdőlegényekké. Gratulálunk!

Amerikajasan. Chikágónak Rawensvood külvárosában bámulatos építkezési munkát végeztek. Ott ugyanis a mult hét egyik napján, reggeltől éjfélig felépítettek egy 3000 ülőhelylyel bíró, három kandelával fűtött, villamossággal világított templomot. Másnap délelőtt már beszentelték és átadták rendeltetésének. A hely, a hol a templom épült, pénteken este még üres telek volt. Mikor a rawensvoodi nyárspolgárok másnap reggel kidörzsölték az álmot szemekből és kitekintettek az ablakon, újdonságot, kész, körülbelül 120 láb hosszú templomot pillantottak meg, a melynek ajtai tárva-nyitva állottak a hívők befogadására. Az építési szerződést pénteken írták alá, az első épületfa csak-

hamar megérkezett és a villamos huzalokat két mért-földnyi távolságból hozták oda. Tíz ember megkezdte aztán az építést és a mily gyorsan az anyagot oda lehetett szállítani, az építők számát is növelték, míg végre már 200 ember dolgozott. Délután 5 órára elkészültek a falak és a tető, ugy; hogy a hőlgyek megkezdheték a belső díszítést. Pontban éjfélok, husz órával aztán, hogy az alapkővet letették, a sekrestyés becsukta az ajtókat és hazament, hogy a felszentelés előtt még aludhassék egy kiest.

A feltaláló tragédiája. Régi közmondás, hogy addig jár a korszó a kutra, míg eltörök. Szpor Idislav krakói mérnök nem így gondolkozott s bár minden találmánya balul ütött ki, ő tovább kísérletezett s egyre magasabb régiókba igyekezett, míg aztán most megjárt. Egy biztonsági készüléket talált ki cserepesek részére, a melylyel úgy dolgozhattak a mecedek cserepétön, mint az aszfaltjárán. Berlinben akarta bemutatni nevezetes találmányát a sajtó és szakértők jelenlétében. A tetőre szerencsésen jutott fel, de már ott nem volt szerencséje. Készüléke kudarczot vallott az első lépésnél s ő két emeletnyi magasságból az utca közvezetőre zuhant, a hol összetörte magát, Félholtan vitték a kórházba, találmányát pedig a lomtárba, peég egyszer más sikerrel kísérletezett Szpor husvctör Budapestén is bemutatni akarta találmányát a tűzoltóparancsnokság palotájában, hogy a tetőtűzeknél a tűzoltóság is használatba vegye. Ez a bemutatás most természetesen emarad.

Három csontváz. Szenzációs felfedezés híret jelentik Enyingről a Veszprémmegyei Lapok-nak. Az új telekkönyvi épület építése közben rémes leletre bukkantak a kőmívesek; egy bevakolt deszkák által fedett falülcében három porladzó csontvázat leltek, melyek közül kettő álló helyzetben volt, egy pedig köztük a földön összeroskadva. Rajtuk volt még foszlányokban a ruházat zsebeikben elrongyolódott papirosok, a koponyákon pedig egész épségben a tollas kalapok.

A borzalmas lelet egy régi és mind ezeitől föl nem derített büntett nyomaira vezet. A telekkönyvi építkezés számára megvett régi épület ezelőtt huszonkilenz, évvel vendéglő és fogadó volt, a tulajdonosa, Kirisits István volt a korcsmáros. Ez időben, 1868 -ban történt hogy rövid időközben először egy vagyonos disznókereskedő, majd két tyúkász megmagyarázhatatlan módon eltűnt s Kirisitsét is gyanuba fogták, de mivel nem lehetett semmit rábizonyítani, vádat sem emeltek ellene, bár a közvélemény bizonyosra vette hogy a három kereskedő az ő keze által pusztult el. Kirisits ezután még hosszabb ideig élt Enyingen, pár esztendővel ezelőtt azonban átköltözökött Lepsénybe, ott tartott korcsmát és csak 4-5 hónapja, hogy meghalt. Egyik testvéré mésszáros Enyingen, a másik pedig korcsmáros Szilasháson, mindketten tehetős. jómódú emberek, az utóbó nemrég szabadult ki a börtönből, a hol halálát okozó súlyos testi sértés miatt hosszabb ideig ült. Kirisitsnek e testvérei a büntett idejében csapeslogények voltak bátyjuknál.

Vandalizmus egy templomban. Megbotránkoztató vandalizmust követett el két suhanc a zágrábi Szt-Duh-templomban. Néhány paraszt éjjel a templom előtt elhaladva, nagy meglepetéssel vette észre, hogy a templomból világosság árad ki. Be akartak menni oda, de az ajtó zárva volt. Benéztek a kulcslyukon s meglepetésük még nagyobb lett arra, a mit láttak. A főoltár előtt teljes papi ornátusban sürgött-forgott egy fiatal ember, az oltár lépcsőjén pedig egy ministránsnak öltözött suhanc ült. A parasztok azonnal felköltötték a sekrestyést, a ki azután kinyitotta a templom ajtaját. Mindnyájan berohantak a templomba s mikor a suhancok észrevették a veszedelmet, kerekét akartak oldani a sekrestyén keresztül; az egyik, a ki papi ornátusban volt, meg is szökött, a másikat azonban sikerült elfogni. A templomban nagy pusztítást vitt végbe a két gonosztevő. Összetépték a zászlókat és imakönyveket, elrontották az orgonát, kilyukasztották a szent képeket. Az elfogott suhancot Ladis Josipnak hívják, 22 éves, Borcic községbe való földműves. Tarsára és tettük okára vonatkozólag megtagadott minden felvilágosítást.

Pályázatok.

245/1897. A nagy-kőveresi vallásalap. uradalmi jerszeji erdőgondnoksághoz tartozó (240) kettőszáznegyven fűt évi készpénzfizetés, (17) tizenhét ürm. I-ső oszt. kemény dorongfa, (2) kettő khold föld és állománszerű legelőilletmény, valamint természetbeni lakás élvezetével összekötött szilas-sojmói erdőóri állomás betöltésére pályázat hirdették.

Pályázók felhivatnak, hogy az 1879. évi XXXI. t.-cz. 37. §-ában követelt szakképzettségüket, a közalapok szolgálatába ujjonnan belépni kívánók pedig ezenkívül erős, ép testalkatukat, különösen jó látó-, beszélő- és hallóképességüket megyei főorvos vagy honvédorvos által kiállítandó bizonyítvánnyal, továbbá a hivatalos magyar nyelvnek szóban és írásban való tökéletes, a román nyelvnek a szolgálatban megkívánt szóval való bírását igazoló okmányokkal felszerelt, sajátkezűleg irt kérvényüket folyó évi június hó elsőjéig az alulírott erdőgondnokságnál (ph. Jerszeg Krassó-Szörény megye) nyújtásák be.

Jerszeg, 1897. évi április hó 1-én.

M. kir. közalap. erdőgondnokság.

382/1897 sz. A nagyméltóságu vallás- és közoktatástügyi magy. kir. ministerium folyó évi márczius hó 30-án 19.970-ik számú magas rendelete folytán alulírott erdőgondnokságnál egy erdőóri állomásra ezennel pályázat nyitattik.

Járandóság 240 forint évi fizetés, 48 forint lakbér, 2 kat. hold föld, 17 ürköbméter kemény dorongfa és szabályszerű legeltetés élvezete.

Pályázni kívánók felhivatnak, hogy az erdőörvény 37. §-ában előirt minősítéseket, életkorukat, ép és erős testalkatukat, különösen jó látó-, beszélő és halló képességüket megyei főorvos által bizonyítvánnyal, valamint a hivatalos magyar nyelv tökéletes bírását igazoló hiteles okmányokkal felszerelt és sajátkezűleg irt kérvényüket 1897. évi június hó 5-ig ezen erdőgondnoksághoz nyújtásák be,

Zníováralján (Turóc megye), 1897. évi április 5-én.

Kir. közalap. erdőgondnokság.

Szerkesztői üzenetek.

Istvánfi. urnak. Igazsága van, hogy Schauschek György főerdőr 1885 évben kapott ezüst érdemkeresztet, ez azonban „A fehér holló” folyóirat czikkünk aktualitásából mit sem von le, sőt bizonyított arra nézve, hogy az erdészeti altiszti személyzetnél úgy vagyunk a kitüntetésekkel, mint a kanalas tót a vásárral, ki mikor azt kérdezték, hogy: „no Jano, hogy megy a vásár?” azt felelte: „úgy, mint a betegnél az ervossággal, minden órában egy kánál!”

V. P. A. urnak Terecseny. Kívánságához képest értesítjük, hogy a lap kiadója és felelős szerkesztője munkafelügyelő az erdőhivatalnál. A dolgozatra nézve: az év vége és kezdetével fűlzaparodott teendők miatt egész halom közirat maradt vissza megvizsgálatlanul, úgy hogy a szerkesztő csak a tárgyat futhatta át röviden, kérek tehát még egy kis türelmet, legközelebb ezeknek is sorát fogjuk ejteni.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:

Podhradszky Emil.

KÖRMEND. LEITNER JÁNOS KÖRMEND.

Lég és Gőzfűtéssel berendezett magpergető Intézete. Gőzerőre alkalmazott legújabb szerkezetű tisztító gépekkel.

Árjegyzék 1897. tavasz.

I. Fenyő-magvak:

Erdei fenyő (Pinus sylvestris) —	75—80
Fekete fenyő (Pinus austriaca) —	75—80
Vörös fenyő (Pinus larix) —	40—50
Lúcz fenyő (Abies excelsa) —	80—85
Jegenye fenyő (Abies pectinata) —	40—50
Sima fenyő (Pinus strobus) —	75
Czirbolya fenyő (Pinus cembra) —	75
Tengerparti fenyő (Pinus Maritima) —	75
Corsica fenyő (Pinus Corsica) —	70
Svéd fenyő (Pinus mont. var. unci.) —	70—75
Törpe fenyő (Pinus motana) —	70—75
Douglas fenyő (Abies Douglasi) —	—
Szurok fenyő (Pinus Rigida) —	—

II. Lombfa-magvak.

Ákácfa (Robinia pseudo acacia) —	35,—
Mezős égerfa (Alnus glutinosa) —	50,—

Az 1896 évi ezredéves országos kiállításán Budapesten az ezüst állam- éremmel kitüntetve.				Az 1896 évi ezredéves országos kiállításán Budapesten az ezüst állam- éremmel kitüntetve.			
Az 1896 évi ezredéves országos kiállításán Budapesten az ezüst állam- éremmel kitüntetve.	Az 1896 évi ezredéves országos kiállításán Budapesten az ezüst állam- éremmel kitüntetve.	Az 1896 évi ezredéves országos kiállításán Budapesten az ezüst állam- éremmel kitüntetve.	Az 1896 évi ezredéves országos kiállításán Budapesten az ezüst állam- éremmel kitüntetve.	Az 1896 évi ezredéves országos kiállításán Budapesten az ezüst állam- éremmel kitüntetve.	Az 1896 évi ezredéves országos kiállításán Budapesten az ezüst állam- éremmel kitüntetve.	Az 1896 évi ezredéves országos kiállításán Budapesten az ezüst állam- éremmel kitüntetve.	Az 1896 évi ezredéves országos kiállításán Budapesten az ezüst állam- éremmel kitüntetve.
Hamvas égerfa (Alnus incana) —	100,—	6,20	1,30	Hamvas égerfa (Alnus incana) —	100,—	6,20	1,30
Hegyeslevelű jávor (Acer platanoides) —	30,—	2,—	40	Hegyeslevelű jávor (Acer platanoides) —	30,—	2,—	40
Közonséges jávor (Acer pseudopl.) —	40,—	2,50	50	Közonséges jávor (Acer pseudopl.) —	40,—	2,50	50
Mezei juhar (Acer campestris) —	40,—	2,50	50	Mezei juhar (Acer campestris) —	40,—	2,50	50
Körlevelű jávor (Acer negundo) —	20,—	1,50	30	Körlevelű jávor (Acer negundo) —	20,—	1,50	30
Yvirfa (Betula alba) —	25,—	1,75	30	Yvirfa (Betula alba) —	25,—	1,75	30
Körfa (Fraxinus excelsior) —	32,—	2,50	40	Körfa (Fraxinus excelsior) —	32,—	2,50	40
Erdei bükk (Fagus Silvatica) —	40,—	2,50	50	Erdei bükk (Fagus Silvatica) —	40,—	2,50	50
Szil mezei (Ulmus campestris) —	20,—	1,—	30	Szil mezei (Ulmus campestris) —	20,—	1,—	30
Cseregalagonya (Crataegus acyathantha) —	30,—	2,—	40	Cseregalagonya (Crataegus acyathantha) —	30,—	2,—	40
Gyertyán közonséges (Carpinus bet.) —	50,—	3,30	60	Gyertyán közonséges (Carpinus bet.) —	50,—	3,30	60
Sopró jeneszter (Spartium scoparium) —	40,—	2,30	50	Sopró jeneszter (Spartium scoparium) —	40,—	2,30	50
Amerikai vörös tölgy (Quercus rubra) —	75,—	4,—	80	Amerikai vörös tölgy (Quercus rubra) —	75,—	4,—	80
Hárs nagylevelű (Tilia europ. grandif.) —	70,—	4,—	75	Hárs nagylevelű (Tilia europ. grandif.) —	70,—	4,—	75
Hárs kislevelű (Tilia europ. parvifolia) —	150,—	9,50	2,4	Hárs kislevelű (Tilia europ. parvifolia) —	150,—	9,50	2,4
Hárs ezüstlevelű (Tilia argentea) —	30,—	2,—	40	Hárs ezüstlevelű (Tilia argentea) —	30,—	2,—	40
Glofcschia háromtör. (= triacanthos) —	6,—	1,—	—	Glofcschia háromtör. (= triacanthos) —	6,—	1,—	—
Kocsánytalan (Quercus sessiliflora) —	1 hektl.	6,—	1,—	Kocsánytalan (Quercus sessiliflora) —	1 hektl.	6,—	1,—

Utolso termes, legobb minőség.

Az árak kötelezettség nélkül a körmendi vasútállomáshoz szállítva, szákkal együtt, bruttó értendők. Fizetendő Körmenden. Összes magvain új, szárazminőségben, akár csirázó készülékben, vagy metszési próba után nyert törvényszabta erdészeti csiraképesség szavatolása mellett, a fent jelzett százalékok szerint, addig míg a készlet tart, szállítatnak.

MEGJELENT

BLUM és TÁRSA

udvari egyenruha szállítók

legújabb árjegyzéke.

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangú czégtől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságú földművelésügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus hó 11-én kelt magas intézkedésével,
czégünk ujjalag megbízott

a nagytekintetű erdőtiszték és az erdészeti altiszték egyenruhájának szállításával.

Tisztelettel értesítjük tehát, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati czikke

hivatalos uton részletfizetésre

megrendelhetők.

POLGÁRI RUHÁK

a legjobb francia és angol divat szerint készítenek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

Óvakodjék mindenki oly czégtől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják régi vevőinket félrevezetni

Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

BUDAPEST IV.

elsőrangú egyenruha készítő intézete.
ő csász. és kir. Fensége József Főherczeg udvari szállító
A földművelés m. kir. Ministerium szállító.

Sütő utca 2. Szervitátor sarkán.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.